

«Tristan ja Isolde» pakkus suurepärase elamuse

SAKALA 20.09.08

Estonia teater pakub juba teist aastat võimalust sõita Eesti kaugematest paikadest eribussiga tema etendusi vaatama.

Maret Tomson
muusikaõpetaja

Otsustasin seda võimalust kasutada ja ütlen tagantjärele, et see on suurepärase ettevõtmine, mille vastu tuntakse elavat huvi.

Buss alustas sõitu Viljandist Vabaduse platsilt ning tegi vahepeatuse Võhmas, Türil ja Paides. Estonia maja ees meid juba oodati piletitega, mille olime varem tellinud — mainima peab sedagi, et nii pääsmed kui bussisõit olid soodsa hinnaga. Jäi veel üle tunni aja end ooperilainele häälestada.

Vaimustav muusika

Richard Wagner on läinud ajalukku geniaalse ooperireformijana. Tema «Tristan ja Isolde» oli uuendusmeelne nii harmoonia kui ülesehituse poolest: selles puuduvad tra-

Richard Wagner on läinud ajalukku geniaalse ooperireformijana. Tema «Tristan ja Isolde» oli uuendusmeelne nii harmoonia kui ülesehituse poolest: selles puuduvad traditsioonilised aariad, kogu muusika kulgeb katkematu voona.

Wagneri harmoonia on äärmiselt pingestatud, dissonantside lahenduse pidev edasilükkamine tekitab lõppematuid meloodiaid, mis haaravad kuulaja endaga kaasa.

Ooperi tegevus on üpris staatiline (kestis koos pikkade vaheaegadega viis tundi), kuid vaimustav muusika hoidis tähelepanu virgena algusest lõpuni.

PINGE

Wagneri harmoonia on äärmiselt pingestatud, dissonantside lahenduse pidev edasilükkamine tekitab lõppematuid meloodiaid.

Eelkõige köitis mind orkester, mis helilooja kontseptsiooni kohaselt kannab kogu muusikalist ülesehitust. Seda teost on kujundlikult nimetatud nähtavaks muudetud sümfooniaks. Dirigent Jüri Alperden suutis luua võimsa muusikalise terviku, milles eriti meeldisid keelpillide kandvad partiid. Puupillidest jäid kõrvu kõlama inglissarve ja bassklarneti kaudid soolod.

Austria tenori Peter Svenssoni kõrval laulis hiilgavalt Isoldet sakslanna Irmgard Vilsmaier.

Harri Rospu

Lauljatele esitas Richard Wagner erakordseid nõudmisi. Nad ei tohtinud olla lava valitsejad, nagu oli varem ooperites tavaks, vaid pidid oma väljendusriikka ja kõlava häälega sulanduma ühtsesse partituuri.

Väljendusriikka ja kõlava häälega Isolde

Et Wagneri orkester on suur ja tema ooperid pikad, nõuab see lauljatelt lausa pikamaajooksja vastupidavust. Niisugused võimed on kahtlemata saksa lauljataril Irmgard Vilsmaieril, kes külalisena esines Isolde nõudlikus rollis. Tema kõigis registreis kandvalt kõlav hääel ja rolli sisseelamise oskus olid muljetavaldavad.

Austria tenor Peter Svensson jäi Tristani rollis nii vokaalselt kui näitlejameisterlikkuselt kahvatumaks. Rõõmustasid Estonia noored lauljad Juuli Lill Isolde teenijanna

Richard Wagneri «Tristan ja Isolde»

- Dirigent Jüri Alperden, lavastaja Neeme Kuningas, kunstnik Ervin Öunapuu
- Osades Peter Svensson, Irmgard Vilsmaier, Juuli Lill, Rauno Elp, Priit Volmer ja teised
- Etendus 13. septembril Estonias

Allikas: Estonia

rollis, Rauno Elp Tristani kannupoisina ja eriti Priit Volmer kuningas Markena. Nemad said suurepäraselt hakkama ning moodustasid koos peategelastega ühtse ansambli.

Järgmist korda oodates

Neeme Kuninga lavastuses oli mõningaid küsitavusi, näites peategelaste mustad prillid esimeses ja viimases vaatuses. Ka Ervin Öunapuu minimalistlik kujundus ja lauljate lihtsad

musta värvi rõivad ei rõõmustanud silma. Õnneks korvas Richard Wagneri hästi esitatud külluslik muusika need puudujäägid.

Päev oli märkamatu õhtusse jõudnud. Buss sõidutas ooperihuvilised taas kodulinna nadesse. Kõlama jäi ühine soov, et Estonia suudaks ka edaspidi teatribussi liikuma panna. Huvilistest juba puudu ei oleks — on ju see väikelinna elanikele peaaegu ainuke võimalus ooperit nautima pääseda.